

2. Bildtext SuecaSans Medium 8 pkt på 10,8 pkt. Fotobyline kommer som ett kapslat format efter en alt+tab.

FOTO: PETRA CARLSSON

Österländsk sagostad

TURKIET Mardin, i den kurdiska delen av Turkiet, är ett annorlunda semesteralternativ som alltid lockat många turkiska turister. Nu börjar allt fler utländska resenärer hitta hit. Staden har milsvid utsikt över flodlandet mellan Eufkrat och Tigris, vår civilisations vagga.

Mardin är som hämtat ur "Tusen och en natt" med sina basarer, minareter, böneutropare, gyllene slott och stenhus. Nötta stentrappor vindlar ut i gränder som förbinds av torg och underjordiska passager.

Den hänförelse staden i sydöstra Turkiet är belägen tusen meter över havet, med milsvid utsikt över Mesopotamiens slätter.

Sådesfälten lyser gyllengula så långt ögat når när vi landar i staden Batman. Det tar en stund att ställa om; blicken söker något som inte finns. Så slår det mig att det är sällan jag flugit någonstans där havet är så helt frånvarande. Vi passerar höghus med skimrande mosaikfasader som alla ser ut att ha byggts efter samma ritning.

Det mesta känns nytt, namnet galet. Staden, som uppkallats efter den förbiflytande Batmanfloden, fanns långt innan seriefiguren skapades 1939 och bergmästaren lär för ett par år sedan ha stått filmteamet bakom "Batman: The Dark Knight" för namnstöld.

Batman beboddes redan 9000 år f Kr, men staden ödelades och idag är de flesta byggnaderna bara runt 50 år gamla, berättar vår chaufför medan han rattar bilen söderut. Vägen vi åker på är bara två månader gammal.

Den här är en framtidsregion –

Bäst sen vår och tidig höst

Mardin har drygt 80 000 invånare.

Klimat: Våldigt varma somrar och kalla, regniga vintrar. Bästa tiden att åka är sen vår och tidig höst.

här finns olja. Höga pumpar sticker upp här och var längs fälten och omgivningen känns modern. Men snart tar det arkaiska landskapet över. I staden Hasankeyf har grottor huggits ut längs bergväggen. I tusentals år har människor använt dem som boplatser och vissa är bebodda än i dag.

Från en bro över floden Tigris ser vi ruinerna av ett slott och en gammal stenbro som en gång användes av resenärerna på Sidenvägen. Efter en natt i Midyat, där vi hamnar mitt i ett stort bröllopsfirande på torget, fortsätter vi de sex milen mot Mardin.

Små knotiga vinrankor växer på sluttningarna, liksom körsbärs-, valnöts- och mandelträd. I byarna tar sig människor fram på åsnor och får och hästar betar på de gulnande kullarna. Det lätta regnet har upphört och solen tittar fram när vi når Mardin. Skimrande stenhus klättrar längs bergssluttningen som kröns av ruinerna av ett gammalt slott.

Det här är en av de äldsta städerna i övre Mesopotamien. Till sammans med Venedig och Jerusalem har staden den bäst bevarade historiska arkitekturen i hela världen.

Under tusentals år har civilisationerna avlöst varandra med seder, traditioner och trosuppfattningar. Sumerer, babylonier, perser, assyrier, romare, greker, ara-

ber, turkar, mongoler, korsridare och Sidenvägens köpmän har alla satt avtryck.

Trakten är känd för vackra stenarbeten. Arkitekturen är övervägande av arabiskt snitt men Mardin och Midyat är viktiga städer även för kristendomen och den syrisk-ortodoxa kyrkan och det finns kyrkor och kloster här som hör till de äldsta i världen.

Flera kloster dateras tillbaka till 400-talet; som Deyrulzafaran strax utanför Mardin, som är uppfört kring ett soltempel som byggdes redan under 2000-talet fKr.

Klostret är fortfarande aktivt och tar emot studenter som vill lära sig arameiska, det språk som Jesus talade. Nu bor en ärkebiskop, en präst och 15 studenter

här och det finns rum för syrisk-ortodoxa långväga besökare. Flera kommer från Sverige, berättar guiden och nämner Södertälje, Göteborg och Norrköping.

Lite utanför staden ligger också den vackra Kasimiye Medrese, med moské, koranskola och museum.

Hela Mardins gamla del är som ett friluftsmuseum. Mot den blå himmeln reser sig tinnar och torn från kyrkor, palats och minareter. I basarernas gränder

trängs människor och åsnor med hantverkare och köpmän.

Några gamla palats har byggts om till boutiquehotell. Vi tar in på ett från 1400-talet, precis nedanför Zinciriye Medrese. Rummet är litet men utsikten enorm. På kvällarna ser vi ljusen glittra ända borta vid syriska gränsen, sex mil söderut.

Mardin är centrum för silversmide och har många juvelbutiker. I denna urgamla stad tillverkas samtidigt senaste modet. Den turkiske designern Cemil Ipekçi startade för fyra år sedan en modeskola för kvinnor som saknade jobb och utbildning. Här får de skapa ett mode som inspireras av det ottomanska kulturarvet.

Tyvärr visar sig skolan vara stängd under mitt besök, på grund av konflikter med myndigheterna. Men den kommer att öppna igen, säger min kurdiska guide Rojda efter ett snabbt samtal i mobilen.

Rojda går klädd i jeans, precis som flera kvinnor i trakten. Vissa muslimska kvinnor bär sjal, andra inte. Stadens invånare tycks ha stor tolerans för olika seder. Sydöstra Anatolien är annars ett oroligt område. Enligt Rojda märks motsättningarna mellan regeringen och den kurdiska gerillan framför allt på landsbygden, i gränsrådena mot Irak. Städerna Midyat och Mardin är enligt henne däremot riskfria att besöka, och så känns det. Vi blir väl mottagna överallt; bjuds på te i hantverkarnas kyffan, möts av glada leenden i basarerna – liksom på bussfärden hem en kväll, av en chaufför som talar nästan flytande svenska.

PETRA CARLSSON
resor@svd.se

svd.se

Fakta brödtext utan indrag. Fakta brödtext utan indrag. svd.se

2. Bildtext SuecaSans Medium 8 pkt på 10,8 pkt. Fotobyline kommer som ett kapslat format efter en alt+tab.

FOTO: PETRA CARLSSON

Fakta Mardin i Turkiet

Resa: Flyg tur och retur Stockholm–Mardin med Turkish Airlines via Istanbul cirka 2 500 kronor.

Boende: Erdoba Evleri, dubbelrum inklusive frukost från 200 TL.

Zinciriye Butik Otel, dubbelrum inklusive frukost och middag från 165 TL.

Åta: Ceric Murat Konağı, Birinci Cadde No:517. **A Antik Sur Café & Restaurant,** 1 Cadde Kuyum-

cular Çarşısı Kervansaray Surur Hanı.

Teras Pasazade Café, Şar Mah. 1 Cad Şahim Pasaji No 413/2.

Sey-i Merdin/Mardin Eye, 1 Cadde No: 249.

Missa inte: • **Sinemardin,** biograf som också håller internationell filmfestival. En trappa upp från huvudgatan.

• Längs huvudgatan ligger ett vackert hamam (turkiskt badhus) från 1205.

• **Arkeologiska museet** med sina antika mesopotamiska skatter. • **Den äldsta moskén Ulu Cami** mitt i centrum. • **Posthuset** i en vackert restaurerad osmansk byggnad från 1600-talet.